

Vergaderjaar 2022–2023

21 109

Uitvoering EG-Richtlijnen

AM

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 september 2023

Hierbij stuur ik u de rapportage van EU-wetgevingsonderhandelingen voor de periode april tot en met juni 2023 op het gebied van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

In de onderliggende rapportage treft u de voortgang aan van een aantal EU-wetgevingsdossiers waarover tot nu toe separaat aan de Kamer is gerapporteerd. Gelet op de toename van het aantal EU-wetgevingsvoorstellen en conform de EU informatie afspraken¹ ontvangt u vanaf heden een geïntegreerde kwartaalrapportage van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze bevat een toelichting op de stand van zaken van de EU-wetgevingsonderhandelingen op het terrein van zowel de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking als op het terrein van de Minister van Buitenlandse Zaken. De eerste (deel)kwartaalrapportage van 2023 ontving u namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (voor de periode januari-maart 2023).

De Minister van Buitenlandse Zaken,
E.N.A.J. Schreinemacher

¹ Bijlage bij Kamerstukken 2019/20, 22 112, nr. 2898.

EU-wetgevingsonderhandelingen BZ/BHOS

Kwartaalrapportage, april-juni 2023

Titel	Document nummer	Korte beschrijving	Stand van Zaken
Verordening tot wijziging van het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2021–2027	COM(2023)337	In totaal stelt de Commissie 66 mld. hogere uitgaven voor plus 33 mld. aan leningen voor Oekraïne, via ophoging van de MFK-plafonds en speciale instrumenten. Het grootste deel is bestemd voor de nieuwe Oekraïne-faciliteit (50 mld.). Daarnaast bevat het voorstel intensiveringen voor migratie en extern beleid (15 mld.), een nieuw platform voor strategische technologieën (10 mld.), extra administratieve uitgaven (1,9 mld.), ophoging rentebetalingen hersteinstrument NGEU (indicatief 18,9 mld.) en verruimde begrotingsflexibiliteit (3 mld.).	De Commissie heeft het voorstel op 20 juni 2023 gepresenteerd. Onderhandelingen in de Raads-werkgroep zijn op dit moment gaande. De Commissie en het Spaans Voorzitterschap hebben aangegeven te streven naar het bereiken van een Raadspositie tijdens de Europese Raad van 26-27 oktober a.s. Dit is echter een ambitieus tijdspad. De verwachting van het kabinet is dat meer tijd nodig zal zijn om tot overeenstemming te komen in de Raad. Het BNC-fiche over het voorstel is separaat verzonden.
Wijziging Statuut Hof van Justitie	15936/22, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3611	Belangrijkste onderdeel is de overheveling van de bevoegdheid om kennis te nemen van prejudiciële zaken van het Hof naar het Gerecht, op een aantal specifiek afgebakende terreinen. Verder gaat het om de uitbreiding van het mechanisme voor voorafgaande toelating van hogere voorzieningen bij het Hof.	De Raad heeft een algemene oriëntatie bereikt op 23 mei 2023. ¹ EP-rapporteur Ilana Cicurel (Renew) heeft op 13 juni een conceptrapport gepresenteerd. De verwachting is dat het rapport in september wordt vastgesteld. Intentie is om trilogie dan te starten en streven is om een akkoord te bereiken voor het einde van het EP-mandaat.
Besluit samenstelling Europees Parlement	P9_TA(2023)0243	Het Europees Parlement stelt voor om het aantal zetels van het Parlement te verhogen met 11, en om 28 zetels te reserveren voor leden die in een toekomstig Uniebreed kiesdistrict worden gekozen.	Het kabinet heeft de Kamer geïnformeerd over de inhoud van het voorstel en de inzet van het kabinet via het verslag van de Raad Algemene Zaken van 27 juni 2023 ² en een brief van de Minister van BZK ³ in reactie op het verzoek van de vaste commissie Binnenlandse Zaken van 15 juni jl. Sindsdien is in Raadsverband een compromis bereikt waarbij het zetelaantal op 720 uitkomt en verwijzingen naar een Uniebreed kiesdistrict zijn geschrapt. Tevens is opgenomen dat de zeteluitbreiding budgetneutraal dient te zijn. Dit compromis is in lijn met de kabinetsinzet. Na het bereikte compromis, is het Raadssecretariaat, een schriftelijke procedure gestart om, conform art. 14(2) VEU, goedkeuring te verkrijgen van het EP. Vervolgens, indien het EP instemt, zal de Europese Raad het besluit bekrachtigen. Het kabinet verwacht dat dit proces dit najaar zal worden afgerond. Het kabinet zal de Kamer blijven informeren over dit dossier.

Titel	Document nummer	Korte beschrijving	Stand van Zaken
Verordening digitalisering van visumprocedures	COM(2022)658, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3441	Voorstel voorziet in de vervanging van de fysieke visumsticker door een digitaal visum en in verdere harmonisatie en digitalisering van de visumaanvraagprocedure d.m.v. een EU-breed aanvraagportaal.	Op 13 juni 2023 bereikten de Raad, Commissie en het Europees Parlement overeenkomst over het voorstel. Tijdens de Coreper van 21 juni stemden lidstaten in met het compromisvoorstel en op 29 juni stemde het Europees Parlement binnen het LIBE-comité ook in met het voorstel.
Verordening uitvoering Handels- en samenwerkingsovereenkomst Verenigd Koninkrijk en Noord-Ierland	COM(2022)100, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3414	Voorstel tot vaststelling van regels voor de uitoefening van de rechten van de Euratom Gemeenschap bij de uitvoering van de Handels- en Samenwerkingsovereenkomst.	De definitieve verordening van de Raad is op 14 juli 2023 vastgesteld.
Verordeningen uit het Windsor Raamwerk	COM(2023)122, COM(2023)124, COM(2023)125, Kabinetsappreciatie (2023), Kamerstuk 35 393, nr. 51	De verordeningen bevatten, achtereenvolgens, regels voor medicijnen; regels voor sanitaire en fytosanitaire producten; en regels voor het gebruik van EU-tariefcontingenten in Noord-Ierland.	De onderhandelingen in de triloof fase zijn afgerond en de definitieve verordeningen zijn vastgesteld op 30 mei 2023.
Herziening Verordening Algemeen Preferentieel Stelsel (APS)	COM(2021)579, BNC fiche (2021), Kamerstuk 22 112, nr. 3593 en Kamerstuk 2023Z14438	Het voorstel introduceert een aantal nieuwe internationale akkoorden in het stelsel van algemene preferenties voor bepaalde ontwikkelende landen, aanpassingen van de bestaande vrijwaringsmechanismen en een link met terugkeersamenwerking.	Vooralsnog is er geen politiek akkoord bereikt in de triloogonderhandelingen. De Commissie heeft daarom een verlenging van het huidige stelsel voorgesteld als «vangnet» om te voorkomen dat de tariefpreferenties per 1 januari 2024 wegvallen.
Verordening anti-dwang instrument (ACI)	COM(2021)774 en COM(2021)775, BNC-fiche (2022), Kamerstuk 22 112, nr. 3300	Het voorstel introduceert een instrument om economische dwang door derde landen te voorkomen, en waarmee in het geval dat er sprake is van economische dwang, daar (onder voorwaarden) op kan worden gereageerd.	Op 6 juni 2023 is tijdens de vierde politieke triloog een politiek akkoord bereikt over het anti-dwang instrument. Een appreciatie is per brief naar de Kamer gestuurd. ⁴ Naar verwachting zal het instrument in december 2023 van kracht worden, zodra de Raad en het Europees Parlement hun besluitvormingsprocedures hebben doorlopen.
Richtlijn internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (CSDDD)	COM(2022)71, BNC-fiche (2022), Kamerstuk 22 112, nr. 3393	Het voorstel verplicht het toepassen van gepaste zorgvuldigheid voor grote bedrijven die actief zijn op de Europese markt. Dit houdt in dat zij (potentiële) negatieve effecten op mens en milieu in hun waardeketens moeten identificeren en aanpakken en daarover verantwoording moeten afleggen.	Op 1 juni 2023 heeft het Europees Parlement ingestemd met een positie ten aanzien van het voorstel (o.l.v. EP-rapporteur Lara Wolters). Op 8 juni vond de eerste korte triloog plaats tussen het Zweedse EU-voorzitterschap, het Europees Parlement en de Commissie. Het zwaartepunt van de triloog zal in de tweede helft van 2023 plaatsvinden.
Verordening verbod producten gemaakt met dwangarbeid (FLR)	COM(2022)453, BNC-fiche (2022), Kamerstuk 22 112, nr. 3537	Het voorstel bevat een verbod op producten gemaakt met dwangarbeid. Als de verordening in werking treedt, kunnen producten waarvan wordt vastgesteld dat deze met dwangarbeid zijn gemaakt niet meer op de EU-markt gebracht worden of worden uitgevoerd.	Op 28 april 2023 hebben EP-rapporteurs (Samira Rafaela en Maria-Manuel Leitão-Marques) een conceptrapport uitgebracht in reactie op het voorstel van de Commissie. ⁵ Andere leden van de leidende EP-commissies Internationale Handel (INTA) en Interne Markt (IMCO) hebben op 31 mei amendementen ingediend. In de raad worden de onderhandelingen op Raadswerkgroepniveau onder het Spaanse voorzitterschap voortgezet.

Titel	Document nummer	Korte beschrijving	Stand van Zaken
Autonome maatregelen Moldavië	COM(2023)245, Kabinetsappreciatie (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3715	Het voorstel voorziet in de verdieping en verlenging van de tijdelijke handelsliberalisering voor Moldavië (de autonome maatregelen) voor een periode van één jaar.	Op 25 juli 2023 trad de verdieping en verlenging van de autonome maatregelen in werking. Deze lopen 24 juli 2024 af.
Autonome maatregelen Oekraïne	COM(2023)106, Kabinetsappreciatie (2023), Kamerstuk 36 045, nr. 154	Het voorstel voorziet in de verlenging van de tijdelijke opschorting van importhellingen op Oekraïense producten (de autonome maatregelen) voor een periode van één jaar.	Op 6 juni 2023 trad de verlenging van de autonome maatregelen in werking. Deze lopen 5 juni 2024 af.
Oekraïne faciliteit als onderdeel van Herziening MFK 2021–2027	COM(2023)338	Als onderdeel van de MFK-herziening stelt de Commissie voor om een Oekraïne-faciliteit op te richten van waaruit de EU meerjarig financiële steun aan Oekraïne kan verstrekken. In het voorstel heeft deze faciliteit een maximale omvang van 50 mld. euro, met indicatief 33 mld. aan leningen en 17 mld. aan niet-terugbetaalbare steun zoals subsidies en garanties. De steun is gericht op liquiditeitssteun, herstel, wederopbouw en modernisering. Aan de steun zijn voorwaarden verbonden t.a.v. corruptiebestrijding, goed bestuur en rechtsstaat.	Het voorstel werd op 20 juni 2023 gepubliceerd. De Kamer is geïnformeerd over het voorstel via de geannoteerde agenda voor de Europese Raad van 29 en 30 juni 2023. ⁶ Het BNC-fiche over het voorstel is separaat verzonden. Onderhandelingen in de Raads-werkgroep zijn op dit moment gaande. De Commissie ziet graag dat de faciliteit per 1 januari 2024 in werking treedt.

¹ Raadsdocument 9742/23.

² Kamerstukken 2022/23, 21 501-02, nr. 2692.

³ Kamerstukken 2022/23, 21 501-20, nr. 1971.

⁴ Kamerstukken 2022/23, 22 112, nr. 3714.

⁵ Documentnummer: 2022/0269(COD).

⁶ Kamerstukken 2022/23, 21 501-20, nr. 1969.